

dnr 512-2972-2022

uppdaterad februari 2026

Dokumentation från Humlenäs SE0330262 inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19/NAT/SE/000172

Naturreseptatet Humlenäs består av ensamgården Humlenäs inäga och utmark. Utägan är blockrik och kuperad och ädelövs skogen betas av nötkreatur. Stora delar av den betade ädelövs skogen inom naturreseptatet ingår i projektet och planerad areal som ska restaureras är ca 32 ha. Unikt för det här resevatet är den stora andel hamlade lindar, askar och almar som finns här, då lövtäkten varit omfattande då ängar knappt har funnits här. På utmarken växer ek, lind, asp, björk, tall och gran. De tidigare odlade ytorna har öppnats upp och markens blockighet har gjort att skogen har fått utvecklats fritt till del.

Foto. Det är gott om hamlade lindar på Humlenäs inäga.

Naturreservatet har kalkrika marker (grönsten) och här finns en rik svampflora.

Foto Stenmurkla

Foto Stjälkröksvamp

Foto Blek kantarell

Foto på vaxskivling. Trots att utägan varit ganska igenvuxen påträffas ändå vaxskivlingar.

Åtgärder i projektet

Delområde – Östra delen

Öster om den centrala åkermarken ligger en ekbacke på sidan av åsen som löper igenom det av trädgårdesgård hägnade området. Marken blir mer kuperad mot sydost och andelen markbunden sten och block ökar betydligt. Delar av området har tidigare varit uppodlat och det finns flera odlingsrösen i marken. Den igenväxta hagmarken har högvuxna lövträd och stor del med gran. Det växer klena hasselbuskar i i hela området. Vid restaureringen som utfördes maskinellt av markägaren har gran huggits bort och yngre lönnar har toppkapats för att bli nya hamlingsträd på sikt. Lindar har lämnats och vidkroniga ekar har friställts. I området finns också en större grupp med grova aspar. Vid åtgärden lämnade en del lövris och utgångna hamlingsträd flyttades till området. Områdets areal är nästan 2 ha. För att gynna denna betesmark har intilliggande område gallrats på gran och andelen ljus som når området har ökat betydligt.

Före och efter åtgärd

Foto. Före åtgärd, marken har vuxit igen av framför allt gran.

Foto. Efter åtgärd, granarna har huggits bort och yngre lönnar har toppkapats för att kunna utvecklas till hamlingsträd.

Foto. Före åtgärd, strövstigen går uppe på åsen.

Foto. Efter åtgärd, granarna har huggits bort och nu ser man åkermarken igen.

Foto. Före åtgärd, vy mot det blockrika kuperade delen av marken.

Foto. Efter åtgärd, grann har huggits bort och andelen klena lövträd har minskat betydligt. Vid åtgärden har all hassel sparats.

Foto. Före åtgärd vid ekbacken.

Foto. Efter åtgärd vid ekbacken.

Foto från delområdet sommaren 2025.

Foto. Arboriser veteraniserade en handfull ekar.

Delområde –Kejnäset

På halvön Kejnäset ut i sjön Hummeln växer en mosaikartad ädellövskog med gott om hassel. Det finns en del ek men också många äldre aspar och granar, stor andel hasselbuskar och björk. Genom området löper Ostkustleden. Markägaren som också är djurhållare i naturreservatet har utfört manuell huggning och utkörning med traktor. En första etapp av manuell huggning påbörjades under sensommaren 2024 och huggningen slutfördes i mars 2025. Första etappens areal var på ca 5 ha.

Foto. Före åtgärd i område med många klena aspar. Här kommer bli en större glänta.

Foto. Efter åtgärd, stor del av den klena aspen har tagits ned. Viktigt nu att hålla efter uppslag som nötkreaturen inte tar.

Foto. Före åtgärd i område med mycket björk och asp.

Foto. Efter åtgärd så har trädsiktet lättats upp.

Foto. Före åtgärd, den betade skogen är igenväxande av framför allt gran.

Foto. Efter åtgärd, en glänta har skapats i den betade skogen. Ek har gynnats liksom hassel.

Arborister var på plats under hösten 2024 och veteraniserade utvald träd förutom att kapade till höga högstubbar. I samband med åtgärderna lämnades ffa rishögar och en del stammar som kvar i området.

Foto. För att gynna den lite större eken högkapades granneken. Högstubben ger död stående ved och ris har lämnats kvar för att få klen död ved också.

Foto. En halv ekoxe hittades.

Delområde – Systertorp 1:2, västra fastigheten

Nästa åtgärd som utfördes under 2025 påbörjades i september. Det var en manuell huggning på fastigheten Systertorp 1:25 som utfördes av markägaren själv liksom utkörningen av material. Det kilformade området ligger mellan två tidigare åkrar och området var kraftigt igenvuxit med framför allt gran. I området finns äldre grova tallar och ekar i kanten mot åkermarken. Vidare finns här en stor andel björk, hassel, rönn och fågelbär. Skogsmarken närmast sjön lämnades som läskydd mot vinden. Åtgärden omfattade 3,5 ha.

Före åtgärd. Området var igenvuxet med framför allt gran. Stenmuren avgränsar den tidigare odlade ytan.

Efter åtgärd. Stor mängd gran har tgaits ned. Kvar finns ett gäng ändå.

Foto. Området var väldigt tätt, här ses skotningsvägen som huggits fram.

Foto. Även här veraniserades ett antal ekar och andra träd kapades till högstubbar.

Före åtgärd.

Efter åtgärd. Andelen barr har minskat. Ekarna är friställda från grenar som växer upp i kronorna.

Foto. Före åtgärd. Ekarna i kanten sträcker sig ut mot den öppna ytan.

Foto. Efter åtgärd. Betydligt öppnare efter åtgärden. Nu behöver marken "sätta sig". Avvakta vinterns stormar och sedan plocka enskilda träd för att fristäla ytterligare.

Foto. I samband med restaureringen sparades rishögar kvar liksom hela stammar som död ved.

Foto. Enstaka stora granar lämnades utan åtgärd. Hassel gynnades generellt liksom ek. Förhoppningsvis kommer marken utvecklas till luckig heterogen betad ekmiljö.

Delområde - Malghult 4:42

Huggningarna avlöste varandra under hösten och nästa område som restaurerades utfördes också som motormanuell huggning med utkörning med traktorvagn. Denna gång med ramavtalade entreprenörer. Området har höjder med ek och mycket hassel växer tillsammans med tall, asp, björk och en del lind. De mer öppna delarna har odlats längre tillbaka. Restaurerade området mostavara ca 5 ha. Yttligare områden röjdes på smågranar.

Foto. Här pågår röjning av hassel.

Foto. Utkörning av mycket material men ett antal högar med hassel lämnades kvar i området.

Foto. Även här har arborister veteraniserat utvalda ekar samt skapat högstubbar.

Foto på del efter åtgärd.

Foto före åtgärd. Målsättningen med åtgärden att skapa en halvöppen höjd med friställda ekar men trots det en hel del hasselbuskar kvar.

Foto efter åtgärd.

Foto före åtgärd. Samma ek och hasselhöjd.

Foto efter åtgärd. Betydligt öppnare men också sparat hassel som död ved för svamp och insekter. Man ser även en högstubbe mitt i bilden.

Delområde - Systertorp 1:25, östra fastigheten

En mindre fastighet med ek, björk, lind, gran och tall tillsammans med hassel på höjderna och de tidigare odlade ytorna är fd mossodlingar. Även här har ekar friställts en höjd ska bli mer halvöppen. Markägaren har utfört restaureringarna som motormanuell huggning med utkörning av traktor. Stor andel gran har huggits ned och andelen lövträd tillsammans med hassel har ökat betydligt. Restaureirngen utfördes i oktober och november månad. Här återstår arboristernas arbete med att skapa högstubbar och veteranisera en handfull ekar. Arealen är ca XX ha.

Foto. Utkörning med traktor och vagn.

Foto. Efter åtgärden har en höjden blivit betydligt öppnare och ekarna har friställts.

Foto. Före åtgärd.

Foto. Före åtgärd.

Foto. Vid åtgärden har ek, lind och hassel gynnats i första hand. Enstaka granar har lämnat liksom tall. Stor andel gran och björk liksom asp har gtagits ned.

Anordningar

Foto på projektskylten som kommit på plats.

LIFE-programmet

Den här rapporten har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program.

Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>